

les Bøgt hos de ærede Medlemmer, saa vil jeg bede om Tilladelse til to Ting, nemlig først at sige dem nogle saa Ord om, hvad Folk af Faget have anført om denne Gjenstand, og derpaa at give et Par Exempler paa, hvorvidt disse Folk have havt Ret eller Uret.

Jeg vil tillade mig først at tage en gammel Forfatter og dernæst en ny; jeg skal være meget kort. Omtrent den første Mand, der opstod som en stor Autoritet i slige Sager, den bekjendte Doctor Adam Smith, siger — jeg giver hans egne Ord, uden nogenstomhelst Tilføielse eller Bemærkning —: „Skjøndt det meget sjældent kan være fornuftigt (Esfærning: Maa jeg bede om Ordet!) at beskaffe et heelt Folks Arbejde for at understøtte en vis Klasse af Fabrikanter, saa kan det i Rigdommens Overmod, naar Staten har større Indtægt, end den vel kan anvende, maaskee være ligesaa naturligt at give saadanne Præmier til yndede Fabrikgjensstande som at paadrage sig anden taabelig Udgift. I offentlige som i private Udgifter kan stor Rigdom mulig ofte tilstedes som Undskyldning for stor Daarskab. Men der maa sikkerlig være nogen mere end almindelig Daarskab i at vedblive saadan Dødselighed i besværlige og knappe Tider.“ Bore Tider ere vel ikke altfor oversfødige. Et andet Sted siger han: „De fulgte Handelsgrundsætninger have bragt de forskjellige Nationer til at see paa hinandens Bestand med onde Øine, og den ene Nation har betragtet den andens Fortjeneste som sit Tab, saaledes, at Handel, der binder Folk, som enkelte Mennesker, sammen i Enighed og Bønskab, er blevet den frugtbarste Kilde til Strid og Hændskab (Esfærning: Hør!). Kongers og Ministres lunefulde Urgjerrighed har i dette og foregaaende Aarhundreder ikke været Europas Fred fordærveligere end Kjøbmænds og Fabrikanters uforskammede Skinsyge. Menneskeslagets Herfæres Bold og Uret er et gammelt Onde (Hør!), hvorimod jeg desværre neppe troer der er Lægedom, men Kjøbmænds og Fabrikanters lave Begjærighed og monopoliserende Aand kan, skjøndt maaskee ikke rettes, let bringes til ikkun at forstyrre deres egen Ro.“

Formanden: Skjøndt det jo kan være et meget interessant og belærende Sted

M. Sage: Maaaskee den ærede Formand vilde tillade mig i stor Korthed at tage en ny Forfatter.

Formanden: Det kan ikke gaae an, at jeg indrømmer det enkelte Medlem, hvad der bestemt strider imod Skik og Vedtægt, og som Formanden oftere har taget til Gjenmæle imod, nemlig slige lange Dplæsninger; de bør ikke her finde Sted.

M. Sage: Det er ikke mine Ord!

Formanden: Det er Dplæsning af trykte Skrifter.

M. Sage: Det er ikke trykt!

Formanden: Ja, jeg finder Sagen ikke i sin Orden.

M. Sage: Ja, dersom det ikke er altfor dristigt, tør jeg da henviise til Thinget, om jeg ikke maa oplæse nogle saa Ord af den høit-ærede Finansminister.

Formanden: Den ærede Rigsdagsmand skal meget gjerne have Tilladelse til at oplæse nogle saa Ord af Finansministeren; men jeg underkaster ikke denne Sag Thingets Dom. Jeg troer at være i min gode Ret, naar jeg gjør opmærksom paa, at en saadan længere Dplæsning af Ting, der dog ikke specielt gaae ind paa Spørgsmaalet, men ere almindelige Principer, ere udenfor Ordenen, og jeg kan ikke tillade enkelte Medlemmer at emancipere sig fra, hvad jeg maa overholde hos Andre.

M. Sage: Det maa maaskee være mig tilladt til den ærede Formands Paamindelse, som jeg naturligviis skal holde mig efterrettelig, at bemærke, at jeg har fulgt den Skik og Brug, som hersker i andre Parlater (Rat-ter). Jeg har dernæst tilladt mig at troe, at det, som jeg vilde gjøre Thinget bekjendt med, var netop Noget, som i Særdeleshed har Indskyldelse paa det foreliggende Spørgsmaal.

Da jeg nu har faaet Tilladelse til at oplæse nogle saa Ord, saa skal jeg benytte den. Grev Spønneff siger: „De Rige kunne maaskee med Retfærdighed paalægges endog usforholds- mæssig større Byrder“ — det er om Indførselstolden, der tales — „naar det gjælder om at afholde Statens egentlige Fornødenheder, men aldrig for dermed at opmuntre en Gr-